[p1]

+

Westcapelle 16 Augusti 1883.

Eerw. Heer Gezelle

Bij het ontvangen van uwe laatste diepgepeinsde Loquela[1] kwam mij de begeerte U eens te vragen wat gij dacht van twee drij woorden welke ik onlangs in eene van onze oude registers gelezen heb, en welke ik na Sleecks en De bo geraadpleegd te hebben, nog niet wel versta.

Bladz. 34 lees ik: "alsoo de proprietarige maer en verstaet den grondt aen dese kercke af te stappen tot noten en ploten heeft men hetselve gedaen panden, 't eynden welcke den rendant om te eviteren de eeuwige sujectie van rekeninge alhier, proponeert den middel van decrete waer toe versoeckende by desen te worden geauthoriseert."

Uitlegging over noten en ploten heb ik in de Deboo gevonden, maar panden of doen panden vind ik zoo goed niet uiteengedaan.

[p2]

Bladz. 50 – lees ik: "Men gelt de volgage van twee lynnen cannonincks landt."

dat volgage aldus in een woord geschreven is dit goed, en wat beteekent het?

Bladz. 51. "voorts gelt dese kercke in haere majesteyts spycker, als volger etc.

wat is hier spycker van haere majesteit? Ik heb 22 jaar te Poperinghe gewoond en dikwijls van spyckers gehoord en De bo spreekt ook van deze, maar den zin van haere Majesteits spycker heb ik niet vast.[2]

……

1 Mogelijk: Loquela: 3 (Oestmaand 1883) 4.

2 Guido Gezelle stelde de drie vragen in: Tegenkomsten brieven etc. In: Loquela: 3 (Bamesse 1883) 6, p.44: " Een goede vriend en lezer van Loquela doet mij de eere en

vraagt naar den zin van twee drie woorden, die hij tegenkomt in oude rekeningen:

1° Een stuk land dat een eigenaar maar afgestapt, of afgestaan en heeft, ter kerken behoef, tot noten en ploten, blijft dien eigenaar toebehooren als bloote grond; en, heeft hij schulden, zijne schuldeischers kunnen dien grondeigendom panden of doen panden, saisir in 't fr., in pandt nemen, en verkoopen zelfs, tot uitbetalinge van schuld.

Is het u de moeite weerd mij daarover in te lichten, doe het, en ik zal U dankbaar zijn; zijn die woorden, of hunne beteekenis genoegzaam bekend en geboekt, geef mij maar van ad poenam libri[3] en ik zal met zelf te zoeken U de moeite sparen van te schrijven of te doen drukken.

Aanveerd, Heer Gezelle, de vriendelijkste groetenissen van

B.J. Colier *[pastoor]*

……

2° De volgage beteekent de volle gage, gelijk de volmacht de volle macht beteekent. Gage is de fr. gedaante van het oud vl. w. wade, wedde. — prijs. Z. Loquela 1881,-hlfz. 39, i. v. wellebo.

3° Hare majesteits spijker is eigentlijk de plaatse waar 's konings koornaren (spica- spicarius) geborgen worden, te weten het koorn, of later de andere waren, die den koning bij rechte toekomen van wege zijne onderdanen. Oneigentlijk, is spijker, fr. épier, de name van 's konings recht, zonder meer, tot onderhoud. La liste civile en is geen lijste, maar klinkende penningen! Vrglk spijkerland, spijkerhaver, sparen en spijkeren, enz."

3 Vertaling (Latijn) Paul Thoen: (de veroordeling) tot de straf *[ad poenam]* (van het lezen) van het boek *[libri]* = een uitdrukking uit het studentenjargon. Wanneer een leerling een 'allégation inexacte' debiteerde, zou men het kwestieuze boek erbij gaan halen zijn en de leerling 'l'obligation de le lire' gegeven hebben. C'était le condamner ad poenam libri. Vervolgens zou de wending ruimer en overdrachtelijk in gebruik genomen zijn om aan te kondigen dat je een 'preuve palpable et matérielle' van een bewering zou bieden.

Briefbeschrijving

Verzender	Colier, Bernard Joseph
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	16/08/1883
Verzendingsplaats	Westkapelle (Knokke-Heist)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.
Gepubliceerd in	Vragen uit de brief in: Tegenkomsten brieven etc. / door Guido Gezelle. - In: Loquela. - Jrg. 3 (Bamesse 1883) nr.6, p.44

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 enkele vellen, enkel vel 1: 100x135 ; enkel vel 2: 103x133 wit, rechthoekig geruit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig: brief verknipt tot twee taalkundige fiches en gereconstrueerd
Toevoegingen	op zijde 2 links in de zijrand: taalkundige notities: hooge en diere (inkt, verticaal, hand G.G.); op zijde 4 in de linkermarge: taalkundige notities: weik = welk // (l=i) ; (inkt en blauw potlood, verticaal, hand G.G.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3322, H fiche 38 + 7857
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=|library/v/obbrugge/gezelle|13567

Inhoud

Incipit	Bij het ontvangen van uwe laatste diepge-
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	16/08/1883, Westkapelle, Bernard Joseph Colier aan [Guido Gezelle]
Editeur	Karel Platteau
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2024
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be.
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [briefschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]